

Voorwoord en selectieve bibliografie

Citation for published version (APA):

de Groot, G. R. (1993). Voorwoord en selectieve bibliografie. In G-R. de Groot (Ed.), *Recht en vertalen II* (Vol. 2, pp. 175-186). Kluwer.

Document status and date:

Published: 01/01/1993

Document Version:

Publisher's PDF, also known as Version of record

Please check the document version of this publication:

- A submitted manuscript is the version of the article upon submission and before peer-review. There can be important differences between the submitted version and the official published version of record. People interested in the research are advised to contact the author for the final version of the publication, or visit the DOI to the publisher's website.
- The final author version and the galley proof are versions of the publication after peer review.
- The final published version features the final layout of the paper including the volume, issue and page numbers.

[Link to publication](#)

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

If the publication is distributed under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license above, please follow below link for the End User Agreement:

www.umlib.nl/taverne-license

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at:

repository@maastrichtuniversity.nl

providing details and we will investigate your claim.

VOORWOORD

In 1987 verscheen een bundel met opstellen onder de titel "Recht en vertalen". In die bundel werd door diverse auteurs aandacht besteed aan een tot dan toe volstrekt onderbelichte problematiek: de moeilijkheid van het vertalen van juridische informatie van één taal in een andere taal. Het begrip "vertalen" dient in deze samenhang ruim te worden opgevat. Men wordt niet slechts met de problematiek van het vertalen van juridische teksten geconfronteerd, indien het om de een of andere reden nodig is de inhoud van een juridische tekst in een andere taal weer te geven dan de taal waarin het document is gesteld. Men ontmoet deze problemen in alle gevallen, waarin aan een bepaald rechtstelsel gerelateerde informatie moet worden weergegeven in een andere taal dan de rechtstaal (of een der rechtstalen) van dat rechtstelsel. De problematiek van het vertalen van juridische informatie is derhalve de kern van de grensoverschrijdende juridische communicatie. Vaak werd gedacht, dat iemand die één rechtstelsel goed beheerst en twee of meer talen goed onder de knie heeft, ook wel in staat is met juristen in andere landen te communiceren. Het niveau waarop dan van "juridische" gedachten wordt gewisseld, was (resp. is) dan dikwijls bedroevend. Uit de diverse bijdragen in de vijf jaar geleden verschenen bundel "Recht en vertalen" bleek, dat het "vertalen" van juridische informatie geen eenvoudige aanlegenheid is, maar gespecialiseerde kennis en vaardigheden vereist. Vanuit het perspectief van de rechtswetenschap kon worden geconstateerd, dat het vertalen van juridische informatie één van de kernproblemen van de rechtsvergelijking is. Vanuit de vertaalwetenschap kan worden gesteld, dat het vertalen van juridische teksten veel gecompliceerder is dan het vertalen van de meeste andere tekstsoorten, ondermeer vanwege de extreme systeemgebondenheid van juridische terminologie.

Sinds 1987 is de aandacht voor de problemen bij het vertalen van juridische informatie -zowel nationaal als internationaal, zowel onder juristen als onder vertalers- sterk toegenomen. Dit blijkt duidelijk, als men de moeite neemt om de bibliografie uit de in 1987 verschenen bundel te leggen naast de in het onderhavige boek opgenomen bibliografie. Er zijn de afgelopen vijf jaren nog al wat nieuwe publicaties over het juridisch vertalen verschenen. Een consequentie van de toegenomen belangstelling voor dit onderwerp was ook, dat het in 1987 verschenen boek reeds geruime tijd was uitverkocht. De vraag kwam derhalve op, of het zinvol zou zijn om een nieuwe oplage van die publicatie te maken. Het leek me echter minder zinvol om een dergelijke tweede druk te laten verschijnen. Het denken over de problematiek van het vertalen van juridische informatie is nog sterk in beweging. Belangrijker dan het polijsten en actualiseren van "oude" visies is derhalve het bespreken van tot nog toe onvoldoende belichte aspecten, alsmede het signaleren van nieuwe ontwikkelingen. Er is derhalve voor gekozen een

geheel nieuwe bundel "Recht en vertalen" te laten verschijnen. Aan een aantal personen is gevraagd daarvoor een bijdrage te schrijven.

Het resultaat is een boek met vele waardevolle gedachten en suggesties, dat een goede basis biedt om verder door te denken over vragen omtrent recht en vertalen. Uit alle bijdragen blijkt, dat het hier om een nog vergaand braakliggend onderzoeksterrein gaat en dat op vele punten niet slechts theoretische maar ook praktische actie geboden is.

Maastricht, oktober 1992

SELECTIEVE BIBLIOGRAFIE

G.R. de Groot*

Vooropmerking

Het aantal publicaties over de problematiek van het vertalen van juridische teksten is niet bijzonder groot. Het is evenwel niet gemakkelijk ze te vinden. Sommige uiteenzettingen zijn -zowel in het binnenland als in het buitenland- in juridische tijdschriften gepubliceerd, andere in "linguistische" periodieken. In de hierna volgende bibliografie is geprobeerd de belangrijkste publicaties over recht en vertalen te signaleren. Om de bibliografie beknopt te houden, zijn publicaties over de relatie tussen taal en recht in het algemeen en over het tolken in gerechtelijke procedures niet opgenomen.

In de in 1987 verschenen bundel *Recht en Vertalen* was ook een selectieve bibliografie afgedrukt. De meeste destijds vermelde publicaties zijn thans opnieuw opgenomen. Enkele opstellen zijn echter weggelaten, omdat ze hetzij slechts randproblemen behandelen hetzij minder diepgang hebben dan de thans wel vermelde publicaties. De gemaakte selectie is uiteraard subjectief. Indien iemand meent, dat bepaalde publicaties ten onrechte niet zijn vermeld, stel ik het op prijs dat te vernemen. Het kan zijn, dat ik ten onrechte meende dat een publicatie minder relevant is; het is ook mogelijk, dat mij het bestaan van een relevante publicatie onbekend is.

Bij een aantal titels is vermeld, dat het vermelde werkstuk niet is gepubliceerd. Indien iemand de desbetreffende beschouwingen wil raadplegen, verdient het aanbeveling om contact met de auteur ervan op te nemen.

Ancel, Marc, *Utilité et méthodes de droit comparé*, Paris, 1971, 91,92.

Asser, T.M.C., Problemen bij het vertalen van juridische teksten, *Van taal tot taal* 1968, 37-44; eveneens verschenen in: *Vertalen vertolkt, Verhalen over vertalen*, Nederlands genootschap van vertalers, Amsterdam 1976, 140-143.

Bastarache, M./ Reed, D.G., La nécessité d'un vocabulaire français pour la common law, in: J.C. Gémard (ed.), *Langage du droit et traduction*, Montréal 1982, 207-216.

---

* G.R. de Groot is hoogleraar rechtsvergelijking en internationaal privaatrecht aan de Rijksuniversiteit Limburg.

Bauer-Bernet, Hélène, La production de textes juridiques en diverses langues officielles par les institutions des Communautés Européennes, *Revista de Llengua i Dret*, Nr. 13, 1989 (Generalitat de Catalunya, Escola d'Administració Pública de Catalunya), 15-28.

Beaupré, Remi Michael, *Interprétation de la législation bilingue*, Montréal, 1986.

Beaupré, Remi Michael, Problems of juridical translations in legal science, General report for the 12th International Congress of Comparative Law, *Les Cahiers de Droit* 1987 (Faculté de droit, Université Laval, Québec, Canada), 735-745.

Berasategui Lardizabal, José Inazio, La traducción jurídico-administrativa en el País Vasco, *Revista de Llengua i Dret*, Nr. 13, 1989 (Generalitat de Catalunya, Escola d'Administració Pública de Catalunya), 29-45.

Bergeron. V./ D.C.Burke/ J.Leclerc-Houde/ M. Mepham/ R.Serrat. Lexicographie, bilinguisme juridique et ordinateur, Les Editions de l'Université d'Ottawa, 1976.

Bendlin, Ina-Iiona, Responsabilité pour faute - Responsabilité sans faute. Eine rechtssprachliche Untersuchung über die Haftung des Staates im französischen und deutschen öffentlichen Recht, Heidelberg 1982.

Bergmans, Bernhard, L'enseignement d'une terminologie juridique étrangère comme mode d'approche du droit comparé: l'exemple de l'allemand, *Revue internationale de droit comparé* 1987, 89-110.

Bergmans, Bernhard, Prolegomena voor een Duitse rechtsterminologie naar het Belgische recht, *Rechtskundig Weekblad* 1987/1988, 491-499.

Breton van Groll, G., Veeltaligheid bij de Europese Gemeenschap, in: De Groot/Balkema (ed.), *Recht en vertalen*, Deventer 1987, 77-87.

Butler, W.E., The language of international law, Chapter IV, in: *Comparative approaches to international law*, *Recueil de cours de l'Académie de Droit International* 1985, 57-70.

Carbonneau, Thomas E., Linguistic legislation and transnational commercial activity: France and Belgium, *American Journal of Comparative Law* 1981, 393-412.

Cerda Medina, M., Les problèmes de la traduction juridique, Rapport de Chile au XIIe congrès international de droit comparé (Sydney/Melbourne 1986).

Chen, Albert H.Y., 1997: The language of the law in Hong Kong, In: Hong Kong Law Journal 1985, 19-47.

Constantinesco, Léontin-Jean, Rechtsvergleichung, Band II, Tübingen, 1971, 79-81, 164-172.

Covacs, Alexandre, La réalisation de la version française de lois fédérales du Canada, in: J.C. Gémard (ed.), Langage du droit et traduction, Montréal 1982, 83-100.

Dickson, Lance E., Legal translation; a literal interpretation, in: Jürgen Christoph Gödan/ Holger Knudsen (ed.), Bibliothek und Recht - international/ Libraries and law - international (Festschrift Ralph Lansky), Hamburg/ Augsburg 1991, 25-44.

Dievoet, G. van, Vertalen binnen een tweetalig rechtssysteem (België), in: De Groot/Balkema (ed.), Recht en vertalen, Deventer 1987, 91-101.

Diddens-Wischmeyer, H., La traduction juridique, in: Babel 1969, 170-171.

Didier, Emmanuel, La common law en français: Etude juridique et linguistique de la common law en français au Canada, Revue internationale de droit comparé 1991, 7-56.

Dijk, K.J. van, Recht en vertalen naar en vanuit het Fries, in: De Groot/Balkema (ed.), Recht en vertalen, Deventer 1987, 113-125.

Dodova, L., A translator looks at English law, Statute law review 1989, 69-78.

Duarte i Montserrat, Carles, La traducció jurídico-administrativa avui a Catalunya: mètodes i problemes, Revista de Llengua i Dret, Nr. 13, 1989 (Generalitat de Catalunya, Escola d'Administració Pública de Catalunya), 61-69.

Duchesne, Andrée, La common law en français: démarche terminologique et normalisation, in: Paul Pupier/José Woehrling (ed.), Langue et droit, Actes du premier congrès de l'Institut International de Droit Linguistique Comparé, 27-29 avril 1988, Université du Québec à Montréal/ Language and law, Proceedings of the first conference of the International Institute of

Comparative Linguistic Law, Montreal (Wilson et Lafleur Ltée) 1989, 591-597.

Duintjer Tebbens, Harry, Le dictionnaire juridique néerlandais: une exercise de droit comparé, in: Jean Claude Gémard (ed.), Langage du droit et traduction, Montréal 1982, 173-185.

Duintjer Tebbens, Harry, Talen en vertalen: de Achilleshiel van het Europees Verdrag inzake inlichtingen over buitenlands recht van 7 juni 1968, in: De Groot/ Balkema (ed.), Recht en vertalen, Deventer 1987, 137-147.

Florijn, Nico A., Linguistic aspects of the translation of legal texts, Utrecht 1989, 45 blz. (niet gepubliceerde scriptie).

Forti, Gabrio/ Enrico Vesco, La traduzione dei termini normativi e il metodo della comparazione giuridica, Terminologie et Traduction, no. 3/ 1991, 269-277.

Freitag, Brigitte, Domaine public - Ouvrage public. Der übersetzungswissenschaftliche Status von Grundbegriffen des französischen Verwaltungsrechts, Heidelberg 1978.

Garrido Nombela, Ramón, Sugerencias para la traducción de textos jurídicos en inglés, Terminologie et Traduction, no. 3/ 1991, 255-267.

Gémard, Jean Claude, Fonctions de la traduction juridique en milieu bilingue et langage du droit au Canada, in: J.C. Gémard (ed.), Langage du droit et traduction, Montréal 1982, 121-137.

Gémard, Jean Claude, Le traducteur et la documentation juridique, Meta (Organe d'information et de recherche dans les domaines de la traduction et de l'interprétation), Montréal 1980, 134 e.v.

Gémard, Jean Claude, Bibliographie sélective du traducteur - Droit et Justice, Linguatex, Montréal 1978.

Gémard, Jean Claude (ed.), Langage du droit et traduction (The language of the law and translation), Essais de jurilinguistique (Essays on Jurilinguistics), Linguatex Montréal 1982.

Gémard, Jean Claude, La traduction juridique et son enseignement: aspects théoriques et pratiques, in: Meta (Organe d'information et de recherche dans les domaines de la traduction et de l'interprétation) 1979, 35-53.

Gémar, Jean Claude, Le traducteur juridique ou l'interprète du langage du droit, in: Paul Nekeman (ed.), Translation, our future/La traduction, notre avenir, Proceedings of the XIth World Congress of FIT, Maastricht 1988, 422-430.

Gémar, Jean Claude, La traduction juridique: art ou technique d'interprétation, Revue Générale de droit 1987, 495 e.v., eveneens verschenen in Meta (Organe d'information et de recherche dans les domaines de la traduction et de l'interprétation), Montréal 1988, 305-319.

Gémar, Jean Claude, La longueur des textes en traduction juridique - domaines anglais et français, in: Paul Pupier/José Woehrling (ed.), Langue et droit, Actes du premier congrès de l'Institut International de Droit Linguistique Comparé, 27-29 avril 1988, Université du Québec à Montréal/ Language and law, Proceedings of the first conference of the International Institute of Comparative Linguistic Law, Montreal (Wilson et Lafleur Ltée) 1989, 597-614.

Ginsbergen, Govert van, Het kwalificatieprobleem voor rechter en vertaler, Nederlands Juristenblad 1968, 353-359.

Ginsbergen, Govert van, Qualifikationsproblem, Rechtsvergleichung und mehrsprachige Staatsverträge, Zeitschrift für Rechtsvergleichung 1970, 1-15.

Goldman, L., The labour code translation, in: Fremdsprachen, 1965, 44-48.

Groot, Gerard-René de, Belgisch-Nederlands Taalunieoverdrag, Een "verborgen" opdracht tot rechtsvergelijking en rechtsunificatie, Nederlands Juristenblad 1983, 374-378, alsmede de reactie daarop van mevr. E. Kalshoven-van Tijen, Nederlands Juristenblad 1983, 962-964, met naschrift van de Groot op blz. 964; ook in: De Groot/ Balkema (ed.), Recht en vertalen, Deventer 1987, 127-135.

Groot, Gerard-René de, Probleme juristischer Übersetzungen aus der Perspektive eines Rechtsvergleichers, Revue (japonaise) de droit comparé/(Japanese) Comparative Law Review, Vol. XIX (1985), no.3, 1-45 (in Japanse vertaling verschenen in: Meijo Hogaku (Meijo Law Review) 1985, no.1, 1-38.

Groot, Gerard-René de, Problems of legal translations from the point of view of a comparative lawyer, Nederlandse Rapporten voor het XIIe Congrès international de droit comparé (Sydney/Melbourne 1986), blz. 1-19; eveneens verschenen in: Les Cahiers de Droit 1987 (Faculté de droit,

Université Laval, Québec, Canada), 793-812; ook in: Paul Nekeman (ed.), Translation, our future/La traduction, notre avenir, Proceedings of the XIth World Congress of FIT, Maastricht 1988, 407-421.

Groot, Gerard-René de / Balkema, Jeppe (ed.): Recht en vertalen, Kluwer, Deventer 1987.

Groot, Gerard-René de, Vertaalproblemen, In: D. Kokkini-Iatridou, Een inleiding tot het rechtsvergelijkende onderzoek, Kluwer, Deventer 1988, 94-102.

Groot, Gerard-René de, Die relative Äquivalenz juristischer Begriffe und deren Folge für mehrsprachige juristische Wörterbücher, in: Marcel Thelen and Barbara Lewandowska-Tomaszczyk (ed.), Translation and Meaning, Part I, Maastricht 1990, 122-128.

Groot, Gerard-René de, Recht, Rechtssprache und Rechtssystem, Terminologie et Traduction nr. 3/ 1991, 279-316.

Gutteridge, H.C., Chapter IX (The problem of legal terminology), in: Comparative Law, An introduction to the comparative method of legal study and research, Cambridge 1949, 117-126.

Haanappel, P.P.C./ Ejan Mackaay, De vertaling van het Nieuw Burgerlijk Wetboek in het Engels en Frans, Nederlands Tijdschrift voor Burgerlijk Recht 1992, 28-30.

Herbots, Jacques H., La traduction juridique en Belgique, Rapport voor het XIIe Congrès international de droit comparé (Sydney/Melbourne 1986), Les Cahiers de Droit 1987 (Faculté de droit, Université Laval, Québec, Canada), 813-844.

Hesseling, Gerti, Een juridisch woordenboek: geen alledaags projekt, in: Tien jaren T.M.C. Asser Instituut 1965-1975, T.M.C. Asser Instituut, 's-Gravenhage 1975, 141-148.

Kerby, Jean, La traduction juridique, un cas d'espèce, in : Jean-Claude Gémard (ed.), Langage du droit et traduction, Montréal 1985, 3-10.

Kielar, Barbara Z., Language of the law in the aspect of translation, diss. Warsaw 1976.

Kisch, Isaac, Droit comparé et terminologie juridique, in: Mario Rotondi, Inchieste di diritto comparato, Padova/New York 1973, 407-423; eveneens

verschenen in: G. Fritschy (ed.), *Vertalen vertolkt, Verhalen over vertalen*, Nederlands genootschap van vertalers, Amsterdam, 1976, 124-139.

Kitamura I., Les problèmes de la traduction juridique au Japon, Rapport japonais de XIIe Congrès international de droit comparé (Sydney/Melbourne 1986), *Les Cahiers de Droit* 1987 (Faculté de droit, Université Laval, Québec, Canada), 747-792.

Knudsen, Holger, Fachwörterbücher für den deutschsprachigen Juristen, Eine Bibliographie, in: *Mitteilungen der Arbeitsgemeinschaft für juristisches Bibliotheks- und Dokumentationswesen* 1987, 52-64.

König, Walter, Translation of legal texts, Three English versions of the Swiss Federal Statute on Private International Law, *Michigan Journal of International Law* 1990, 1294-1300.

Koutsivitis, Vassilis G., Réflexions terminologiques et traductologiques à partir de la version grecque du traité CEE, *Terminologie et Traduction* no. 3/ 1991, 15-27.

Koutsivitis, Vassilis G., Observations linguistiques concernant la traduction du Code civil en démotique, *Glossa* no. 13/ 1987, 31-46.

Koutsivitis, Vassilis G., La traduction juridique: standardisation versus créativité, *Meta* 1990, 226-229.

Koutsivitis, Vassilis G., La traduction juridique: liberté et contraintes, in: Marianne Lederer/ Fortunato Israël, *La liberté en traduction*, Actes du colloque international tenu à l'E.S.I.T. les 7, 8 et 9 juin 1990, Paris 1990, 139-149.

Koutsivitis, Vassilis G., Quelques observations linguistiques concernant la version grecque des textes communautaires, *Terminologie et Traduction* no. 3/ 1991, 245-253.

Kreiner, W., Die Übersetzung juristischer Fachausdrücke vom Italienischen und ins Italienische, in: *Lebende Sprachen* 1963, 48 en *Lebende Sprachen* 1964, 80, 174.

Lane, Alexander, La terminologie juridique et administrative dans les relations internationales, in: *International co-operation in terminology*, Infoterm Series 3, München 1976, 77-84.

Lane, Alexander, Quelques aspects de la terminologie juridique et administrative, in: *Babel*, 1970, 31-36.

Lane, Alexander, Legal and administrative terminology and translation problems, in: J.C. Gémar (ed.), *Langage de droit et traduction*, Montréal 1982, 219-231.

Lane, Alexander, Rechts- und Verwaltungssprache im internationalen Verkehr, (Internationales Institut für Rechts- und Verwaltungssprache Berlin, Referat 1986 Bozen), in: *Atti del Convegno internazionale, Tradurre: teoria ed esperienze*, Educazione bilingue 1987, 107-118.

Lauzière, Lucie, Un vocabulaire juridique bilingue canadien, in: *Meta* (Organe d'information et de recherche dans les domaines de la traduction et de l'interprétation) 1979, 109-114.

Legault, G.A., Functions et structure du langage juridique, in: *Meta* (Organe d'information et de recherche dans les domaines de la traduction et de l'interprétation) 1979, 18-25.

Letho, Leena, Methodological aspects of legal translation, Papers of the conference of departments of English in Finland (Jorma Tammola and Keith Battarbee ed.), T  r  n 1985, 147-176.

Letho, Leena, The need for standardisation of concept equivalents in the field of law, in: Paul Nekeman (ed.), *Translation, our future/La traduction, notre avenir*, Proceedings of the XIth World Congress of FIT, Maastricht 1988, 431-437.

Leroy Gertoma, G., Problems of juridical translation in legal science, in: *Law and Australian legal thinking in the 1980*, A collection of the Australian Contributions to the 12th International Congress of Comparative Law (Sydney/Melbourne 1986), 67-74.

Marcus, Raymond, La traduction en français du catalan juridique, *Revista de Llengua i Dret*, Nr. 11, 1988 (Generalitat de Catalunya, Escola d'Administració Pública de Catalunya), 203-211.

Mc Whinney, Edward, The 'Language' problem in Quebec, *American Journal of Comparative Law* 1981, 413-427.

Meredith, R.C., Some notes on English legal translation, in: *Meta* (Organe d'information et de recherche dans les domaines de la traduction et de l'interprétation) 1979, 54-67.

Mills, Bernard, Some aspects of legal translation in the European Communities, in: Paul Nekeman (ed.), *Translation, our future/La traduction, notre*

avenir, Proceedings of the XIth World Congress of FIT, Maastricht 1988, 471-476.

Mincke, Wolfgang, Problems of juridical translations in legal science, German report for the XIIth International Congress of Comparative Law (Sydney/Melbourne 1986), 34 blz.

Mincke, Wolfgang, Vertalen binnen een tweetalig rechtssysteem (Finland), in: De Groot/ Balkema, Recht en vertalen, Deventer 1987, 103-112.

Mincke, Wolfgang, Die Problematik von Recht und Sprache in der Übersetzung von Rechtstexten, Archiv für Rechts- und Sozialphilosophie 1991, 446-465.

Paepcke, Fritz, Rechtssprache und Exaktheit, Mitteilungsblatt für Dolmetscher und Übersetzer 1983, Nr. 1, 1-10; ook afgedrukt in: Klaus Berger/ Hans-Michael Speier (ed.), Fritz Paepcke, Im Übersetzen leben; Übersetzen und Textvergleich, Tübingen 1986, 271-290.

Pigeon, L.P., La traduction juridique: l'équivalence fonctionnelle, in: J.C. Gémard (ed.), Langage du droit et traduction, Montréal 1982, 271-281.

Pienkos, Jerzy, La jurilinguistique et la traduction- Quelques réflexions d'un linguiste et d'un juriste, in: Paul Nekeman (ed.), Translation, our future/La traduction, notre avenir, Proceedings of the XIth World Congress of FIT, Maastricht 1988, 467-470.

Rayar, Louise, Problems of legal translation from the point of view of a translator, in: Paul Nekeman (ed.), Translation, our future/La traduction, notre avenir, Proceedings of the XIth World Congress of FIT, Maastricht 1988, 451-454.

Rayar, Louise, Law and language -Postgraduate training of legal translators, Paper presented at the XIIth World Congress of FIT, Belgrado 1990, in: Mladen Jovanovic (ed.), Translation, a creative profession, Belgrade 1990, 643-646.

Reed, D.G., Problèmes de la traduction juridique au Québec, in: Meta (Organe d'information et de recherche dans les domaines de la traduction et de l'interprétation) 1979, 95-102.

Reynolds, Thomas, Comparative Legal Dictionaries, American Journal of Comparative law 1986, 551-558.

Roebuck, Derek, Law in a foreign language; The Hong Kong Experience, *Revista de Llengua i Dret*, Nr. 15, 1991 (Generalitat de Catalunya, Escola d'Administració Pública de Catalunya), 125-134.

Sacco, Rodolfo, Les problèmes de traduction juridique, in: *Rapports nationaux italiens au XII Congrès international de Droit Comparé* (Sydney 1986), Milano 1986, 1-17; eveneens verschenen in: *Les Cahiers de Droit* 1987 (Faculté de droit, Université Laval, Québec, Canada), 845-859.

Sacco, Rodolfo, Introduzione al diritto comparato, 4de druk, Torino 1990, 27-46.

Sacco, Rodolfo, Legal formants: a dynamic approach to comparative law, *American Journal of Comparative law* 1991, 1-34 (in het bijzonder 10-20).

Sandrini, Peter, Übersetzung italienischer Gesetzestexte ins Deutsche, *Terminologie et Traduction*, no. 3/ 1991, 317-320.

Sarcevic, Susan, Bilingual and multilingual legal dictionaries: new standards for the future, *Revue Générale de droit* 1988, 970 e.v.

Sarcevic, Susan, Translation of legislation with special emphasis on languages with limited diffusion, in: Paul Nekeman (ed.), *Translation, our future/La traduction, notre avenir*, Proceedings of the XIth World Congress of FIT, Maastricht 1988, 455-462.

Sarcevic, Susan, Translation of culture-bound terms in law, *Multilingua* 1985, 127-133.

Sarcevic, Susan, Conceptual dictionaries for translation in the field of law, *International Journal of Lexicography* 1989, 277-293.

Schroth, Peter W., Legal translation, *American Journal of Comparative law* 1986 (supplement), 47-65.

Schwarz, Hans, Legal and administrative language, *Babel* 1978, 19-22.

Sin, K.K., in: Paul Pupier/José Woehrling (ed.), *Langue et droit*, Actes du premier congrès de l'Institut International de Droit Linguistique Comparé, 27-29 avril 1988, Université du Québec à Montréal/ Language and law, Proceedings of the first conference of the International Institute of Comparative Linguistic Law, Montreal (Wilson et Lafleur Ltée) 1989, 509-515.

Snel Trampus, Rita D., La traduzione e i linguaggi giuridici olandese e italiano. Aspetti e problemi, Trieste 1989.

Sparer, Michel, Pour une dimension culturelle de la traduction juridique, *Meta* (Organe d'information et de recherche dans les domaines de la traduction et de l'interprétation) 1979, 68-94.

Sparer, Michel, L'enseignement de la traduction juridique: une formation technique et universitaire, *Meta* (Organe d'information et de recherche dans les domaines de la traduction et de l'interprétation), Montréal 1988, 320-328.

Steiner, W.A.F.P., The problems of legal translation, United Kingdom Report for the XIIth International Congress of Comparative Law (Sydney/-Melbourne 1986), 12 blz.

Struycken, A.V.M., Pinyin (Over de vertaling van juridische benamingen), *Nederlands Juristenblad* 1979, 786-787.

Terré, Francois, Les problèmes de la traduction en droit, Rapport au XIIe congrès international de droit comparé (Sydney/Melbourne 1986), 6 blz.

de Torres Carballal, Pablo, Trends in legal translation: The focusing of legal translation through comparative law, in: Paul Nekeman (ed.), *Translation, our future/La traduction, notre avenir*, Proceedings of the XIth World Congress of FIT, Maastricht 1988, 447-450.

Vogel, Hans Heinrich, Juridiska översättningar, *Acta Societatis Juridicae Lundensis*, Lund 1988, 130 blz.

Waller, L.C., Enige vertaalproblemen en hun oplossing door internationale samenwerking, in: Tien jaren T.M.C. Asser Instituut 1965-1975, T.M.C. Asser Instituut, 's-Gravenhage 1975, 137-140.

Walt, C. van der, Teaching a foreign legal language: the language of the law, *THRHR* 1992, 94-102.

Weisflog, W.F., Problems of legal translation, *Rapports suisses au XIIième congrès international de droit comparé*, Zürich 1987, 179-218.

Weston, Martin, Problems and principles in legal translation, in: *The incorporated linguist* 1983, 207-211.

Weston, Martin, Theoretical and practical approaches to translation, in: *An English Reader's Guide to the French Legal System*, Berg, New York / Oxford 1990, 9-42.

Weyers, Gerd Richard, Elemente und Grundzüge einer textsortenorientierten Theorie/Dialektik des Übersetzens juristischer Texte am Beispiel eines Mietvertrages, in: Marcel Thelen/Barbara Lewandowska-Tomaszczyk, Translation and Meaning, Maastricht 1990, 299-315.

Weyers, Gerd Richard, Hoe betrouwbaar zijn juridische woordenboeken? - De "Internationale vaktermenlijst voor juristen, fiscalisten, accountants, bankwezen, handel en industrie" van Van Capelle en Punt, in: De Toevoeging 1991.

Weyers, Gerd Richard, Die Sprache des niederländischen und des deutschen Rechts, in: G.R. Weyers, Praktisch Juridisch Duits. Einführung in das Recht und die Rechtssprache der Bundesrepublik Deutschland, Alphen aan den Rijn 1992.

Wildeman, Jenny, De specifieke problemen bij het vertalen van juridische teksten, Groningen 1989, 62 blz. (niet gepubliceerde scriptie).

Wroblewski, Jerzy, Le problème de la traduction juridique, Rapport polonais au XIIe congrès international de droit comparé (Sydney/Melbourne 1986), Ossolineum 1986, 35-43.